

NCTS

KORISNIČKO UPUTSTVO

verzija 2.0

BEOGRAD, 2016.

Sadržaj

1. Uvod

- 1.1. Osnovni pojmovi
- 1.2. Razmena

2. Otprema

- 2.1. Tranzitna deklaracija
  - 2.1.1. Garancija (rubrika 52)
  - 2.1.2. TIR, ATA i CIM
  - 2.1.3. Naimenovanja
  - 2.1.4. Slanje deklaracije
  - 2.1.5. Izmena i poništenje deklaracije
  - 2.1.6. Rezervni postupak
- 2.2. Otpremanje pošiljke
- 2.3. Urgencija i Odgovor na urgenciju
- 2.4. Tok procesa otpreme pošiljke u redovnom postupku
- 2.5. Tok procesa otpreme pošiljke u pojednostavljenom postupku

3. Prispće pošiljke

- 3.1. Obaveštenje o prispeću pošiljke
  - 3.1.1. Događaji na putu
- 3.2. Izveštaj o istovaru
- 3.3. Tok procesa prijema pošiljke u pojednostavljenom postupku

4. Specifičnosti rada po pojednostavljenom postupku

5. Rad sa garancijama

6. Upit u garanciju

7. Praćenje pošiljke i informacije o inostranim carinarnicama

8. Prilozi

1. Uvod

NCTS je sistem za kompjutersko vođenje svih tranzitnih postupaka. Njegovi osnovni ciljevi su pojednostavljenje i ubrzanje tranzita robe pomoću kompjuterskog praćenja svih bitnih događaja jedne pošiljke – od otpreme robe, preko vođenja računa o garancijama i svim aspektima tranzitiranja kroz različita carinska područja, do prispeća i rasterećenja garancija.

Svi postupci se u potpunosti sprovode bez papirne dokumentacije, a elektronske poruke koje se razmenjuju se elektronski potpisuju.

Razlikujemo:

- Tranzitni postupak unutar EU (uključujući Andoru i San Marino)
- Zajednički tranzitni postupak (EU, zemlje EFTA, Turska, Makedonija, Srbija)

1.1. Osnovni pojmovi

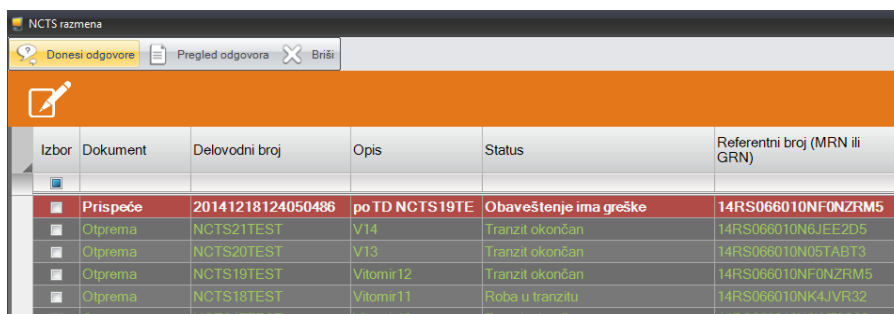
- **NCTS** – Novi kompjuterizovani tranzitni sistem (*New Computerised Transit System*)
- **MRN** – Referentni broj pošiljke (*Movement Reference Number*); ovo je ključni element NCTS-a kojeg dodeljuje carinski informacijski sistem nakon prihvatanja deklaracije, i on je jedinstven za svaku pošiljku u Evropi
- **TPD** – Tranzitni prateći dokument; odštampani dokument koji fizički prati robu i služi za identifikaciju MRN-a
- **GMS** – Sistem za upravljanje garancijama (*Guarantee Management System*)
- **GRN** – Broj garancije (*Guarantee Reference Number*)
- **Pristupni kod** – Šifra od četiri znaka koja omogućava korišćenje garancije
- **Vaučer** – Garancija koja važi za samo jednu pošiljku
- **Tranzitna carinarnica (rubrika 51)** – carinarnica na ulasku u zemlju koja koristi NCTS, ili carinarnica na ulasku u ili izlasku iz EU
- **Sigurnosni podaci** – dodatni set podataka u deklaraciji zajedničkog tranzita
- **Lozinke:**
  - **Polling password** – lozinka koja se prijavljuje Carini prilikom prijavljivanja za korišćenje NCTS-a, a služi za donošenje odgovora u NCTS razmeni

- **Primarni pristupni kod garancije** – dobija se od Carine prilikom preregistracije postojeće garancije, odnosno prilikom prijave nove garancije; služi samo za održavanje sekundarnih pristupnih kodova
- **Sekundarni pristupni kod garancije** – upisuje se u rubriku 52 deklaracije; jedna garancija ih može imati i više, a svi moraju najpre biti prijavljeni GMS-u (vidi: **Rad sa garancijama**)
- **Lozinka za ulazak u program** – služi za ulazak u Elšped

1.2. Razmena

Razmena u NCTS-u se odvija asinhronom razmenom poruka: najpre se iz dokumenta pošalje odlazna poruka opcijom **Pošalji**, a potom se odgovor na poruku dobavlja iz NCTS razmene (**NCTS** → **NCTS razmena**), opcijom **Donesi odgovore**.

Ponekad NCTS-u treba do par minuta za obradu i slanje odgovora.

The screenshot shows the 'NCTS razmena' window with a toolbar containing 'Donesi odgovore', 'Pregled odgovora', and 'Briši'. Below the toolbar is a table with the following data:

Izbor	Dokument	Delovodni broj	Opis	Status	Referentni broj (MRN ili GRN)
☒	Prispeće	20141218124050486	poTD NCTS19TE	Obaveštenje ima greške	14RS066010NF0NZRM5
☐	Otprema	NCTS21TEST	V14	Tranzit okončan	14RS066010N6JEE2D5
☐	Otprema	NCTS20TEST	V13	Tranzit okončan	14RS066010N05TABT3
☐	Otprema	NCTS19TEST	Vitimir12	Tranzit okončan	14RS066010NF0NZRM5
☐	Otprema	NCTS18TEST	Vitimir11	Roba u tranzitu	14RS066010NK4JVR32
☐	Otprema	NCTS17TEST	Vitimir10	Tranzit okončan	14RS066010N0W13S66

Za svaki scenario razmene (deklaracija, obaveštenje o prispeću, upit u garancije,...) u NCTS razmeni se vidi njegov status.

Neki odgovori sadrže spisak grešaka ili druge informacije. Spisak ovih informacija se može pregledati opcijom **Pregled odgovora**.

Deklaracije se mogu štampati i odavde, opcijom **Štampa**.

Stavke se mogu ukloniti iz NCTS razmene, označavanjem u koloni **Izbor** i opcijom **Briši**.

2. Otprema

Postupak puštanja robe u tranzit započinje popunjavanjem i elektronskim slanjem tranzitne deklaracije u sistem NCTS-a.

U pojednostavljenom postupku, pre izrade prve deklaracije potrebno je **podesiti parametre**.

2.1. Tranzitna deklaracija

Deklaracija se može popuniti i podacima iz JCI, odabirom željenog JCI pri otvaranju nove deklaracije.

Kroz tranzitnu deklaraciju se popunjavaju i podaci o TIR karnetu, ATA karnetu i tovarnom listu CIM.

The screenshot displays the 'NCTS deklaracija - NCTS-3-TEST/2014 - Opis nekatav' window. It is divided into several sections for data entry:

- 2 Pokiljalac / Izvoznik:** Includes fields for company name (MICROSOFT CORPORATION), address (One Microsoft Way, Richmond, US), and tax ID (90210).
- 8 Primalac:** Includes fields for company name (IBS d.o.o.), address (Bulevar kralja Aleksandra 302, Beograd, RS), and tax ID (11000).
- 18 Identifikat i nacionalnost prevoznog sredstva:** Includes fields for vehicle ID (BG123HHKL789BG) and country (RS).
- 50 Glavni obveznik:** Includes fields for company name (K&K ELECTRONICS), address (Bulevar Vojvode Mišića 45, Beograd, RS), and tax ID (11000).
- 50 Zastupnik:** Includes fields for company name (QWERTY TRADE), address (Maršala Tita bb, Čortanovci, RS), tax ID (22123), and name of the representative (Petar Petrović).
- 52 Garancija:** Includes fields for GRN number (14RS123456N100129), other guarantee code (5555), and a checkbox for 'Ne važi za EU'.
- 1 DEKLARACIJA:** Includes fields for declaration type (NT), MRN (14RS066010N8AD8CJ2), and date of issue.
- 3 Obrasci:** Includes a checkbox for 'Rezervni postupak'.
- 5 Naimen. / 6 Ukupno paketa:** Includes fields for number of packages (3) and total weight (333 kg).
- 15 Zemlja otpreme / 17 Zemlja odredišta:** Includes dropdown menus for origin (RS - Republika Srbija) and destination (SE - Švedska).
- 21 Vrsta saobraćaja posle prelaska granice / 26 Unutrašnja vrsta saob.:** Includes dropdown menus for transport type and internal type (3).
- 27 Mesto utovara / 35 Bruto masa (kg):** Includes fields for loading location (Beograd) and gross weight (5,555,000 kg).
- B Iznos mogućeg carinskog duga:** Includes a field for duty amount (123 RSD) and a button 'Izračunaj'.
- 51 Planirana tranzitna CI / C OTPREMNA CARINARNICA:** Includes fields for planned CI (Sisa CI, Datum dolaska/Vreme) and destination (RS066010, Testna NCTS CI Otpreme).
- 53 Određena carinarnica:** Includes fields for CI number (RS065013), destination (Testna NCTS CI Odredišta), and PIB (156789123).
- D KONTROLA OTPREMNE CARINARNICE:** Includes a checkbox for 'Pojednost. postupak', a dropdown for 'Rezultat', a dropdown for 'Rok', and a checkbox for 'Obavezujući plan puta'.
- 30 Mesto robe / Šifra dogovorenog mesta:** Includes fields for location (Beograd) and agreed code.
- 50 Mesto i datum:** Includes fields for location (Beograd) and date (05.12.2014).
- Jezik:** Includes a dropdown for language (SR).

Oznake vrsta deklaracija koje se koriste u nacionalnom tranzitu počinju slovima **NT**.

Oznake vrsta deklaracija koje se mogu koristiti za zajednički tranzit su: **T1, T2 i T-**.

Oznaka **T1** koristi se za tzv. spoljni tranzit, to jest za robu koja se ne upućuje od jedne do druge članice EU.

Oznaka **T2** se može koristiti samo za robu koja je ušla u Srbiju pod deklaracijom T2, i potom je bila uskladištena u Srbiji bez menjanja statusa.

Oznaka **T-** se koristi kada se jednim prevoznim sredstvom prevozi i roba T1 i roba T2. U ovom slučaju, status robe se upisuje na nivou naimenovanja.

Iznos mogućeg carinskog duga može se upisati ručno ili izračunati pomoću sistemskog kalkulatora (**Alt+K**) ili kroz detaljni obračun koji se otvara na dugme **Izračunaj**.

Ako se deklaracija podnosi bez zastupanja (oblik zastupanja „1“) i glavni obveznik je pravno lice, onda je obavezno upisati ime i prezime i funkciju ovlašćene osobe.

Program će ponuditi Vaše ime i prezime, a ponudiće i funkciju ako ste upisani u šifarnik kontakata (**Naši šifarnici** → **Kontakt**).

Tranzitne carinarnice (rubrika 51) se popunjavaju samo u međunarodnom tranzitu. To je spisak graničnih carinarnica na kojima će pošiljka ući u zemlju-članicu Konvencije ili u EU, ili napustiti područje Konvencije, odnosno napustiti EU.

Na primer: Roba se upućuje iz Srbije preko Makedonije i Grčke za Albaniju. Makedonija je članica Konvencije, pa u rubriku 51 treba upisati ulaznu makedonsku ispostavu (npr. CI Tabanovce). Grčka je takođe članica Konvencije pa u rubriku 51 treba upisati i njenu ispostavu ulaska robe (npr. CI Nikis). Albanija nije članica EU pa, pošto tu roba napušta područje EU, u rubriku 51 treba upisati grčku ispostavu istupa (npr. CI Krystalopigis):

51 Planirana tranzitna CI		
Šifra CI	Datum dolaska	Vreme
MK002030		
GR005032		
GR005001		

Datumi i vremena dolaska su obavezni podaci jedino ako je deklaracija označena kao sigurnosna.

Sigurnosni podaci predstavljaju skup dodatnih podataka deklaracije koji služe obezbeđivanju robe tokom tranzita kroz EU. Roba sa sigurnosnim podacima u deklaraciji neće biti zaustavljena radi izrade ulazne sažete deklaracije na ulasku u EU, čime se smanjuju troškovi i čekanje.

Ako se sigurnosni podaci upisuju, mora biti upisan i ispravan EORI broj prevoznika. Ovaj podatak se upisuje u polje PIB prevoznika. EORI broj prevoznika treba pažljivo upisivati jer Uprava carina još uvek nema mogućnost kontrole njegove ispravnosti.

Sigurnosni podaci se, u zavisnosti od situacije, upisuju ili u zaglavlju deklaracije ili po naimenovanjima, a u oba slučaja mora najpre biti označena kućica **Sigurnosna deklaracija**.

Obavezujući plan puta se popunjava samo u međunarodnom tranzitu i samo kada je roba osetljiva. Ako je izdato oslobođenje od prijavljivanja plana puta, umesto ovog polja popunjava se polje **Oslobođenje od plana puta**.

U rubrici 30 (**Mesto predaje robe**) jedno od tri polja mora biti popunjeno.

U pojednostavljenom postupku, mora biti popunjeno polje **Odobreno mesto**.

2.1.1. Garancija (rubrika 52)

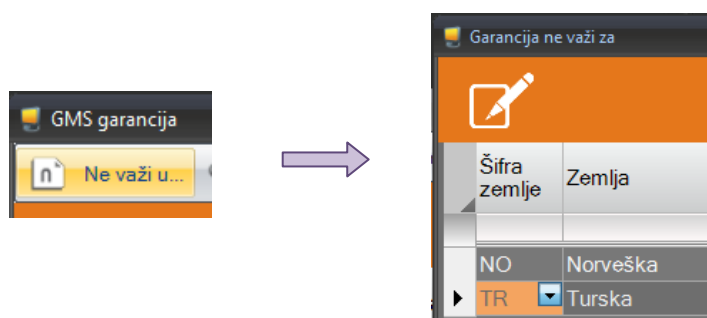
Garancija se opterećuje trenutkom puštanja robe u tranzit, a rasterećuje se trenutkom okončanja tranzita u odredišnoj carinarnici.

Garancija tipa 0, 1 i 9 mora najpre biti upisana u šifarnik GMS garancija (**Naši šifarnici** → **GMS garancija**). U rubriku 52 mora se upisati i pristupni kod garancije, a pre prvog korišćenja garancije u NCTS-u, pristupni kodovi (jedan ili više njih) se obavezno moraju prijaviti GMS-u (vidi: **Rad sa garancijama**).

Za garanciju zajedničkog tranzita (sa važenjem i van Srbije) mora biti upisan režim **CT**. Režim garancije se upisuje u šifarniku GMS garancija (**Naši šifarnici** → **GMS garancija**). Ako garancija ne važi u EU, tada treba označiti odgovarajuću kućicu.

Vlasnik garancije	Tip	Režim	GRN	Ne važi u EU
Elšped NCTS test	1	CT	16RS0650131234567	☐

U slučaju da CT garancija ne važi za pojedine zemlje, tada je potrebno te zemlje upisati, opcijom **Ne važi u...** :

S obzirom da još uvek nijedna banka u Srbiji ne nudi uslugu izdavanja garancije za zajednički tranzit, zasad će postupak zajedničkog tranzita u redovnom postupku biti moguće otvoriti jedino uz korišćenje nečije **inostrane garancije**. U tom slučaju se, kao i do sada, mora znati **GRN** i **sekundarni pristupni kod** garancije, radi popunjavanja rubrike 52.

U pojednostavljenom postupku, pri otvaranju zajedničkog tranzita, ovlašćeni pošiljalac mora da ima **sopstvenu CT garanciju**. Kako to iz pomenutog razloga još uvek nije moguće, zasad neće biti moguće ni započinjanje zajedničkog tranzita u pojednostavljenom postupku, osim uz upotrebu vaučera.

Vaučeri su poseban vid garancije za zajednički tranzit. Oni predstavljaju jednokratnu garanciju u visini od po 7.000 evra, a zasad će moći da se nabavljaju jedino iz inostranstva. Mogu da se koriste i u redovnom i u pojednostavljenom postupku. U slučaju kada procenjeni iznos carinskog duga prelazi 7.000 evra, neophodno je upotrebiti više vaučera, do ukupne vrednosti koja pokriva procenjeni iznos duga.

Za vaučere upisujemo tip garancije **4**, a njihove brojeve u polje **GRN** rubrike 52:

52 Garancija			
		4	...
Broj garancije (GRN)	Druga oznaka	Pristupni kod	Ne važi za EU
16RS06501312345678901234			☐

Pristupni kod vaučera upisuje se u polje **Pristupni kod**.

2.1.2. TIR, ATA i CIM

Broj karneta se u rubriku 52 upisuje u polje **Druga oznaka**. Pristupni kod se ne upisuje. Broj karneta se takođe obavezno upisuje i u rubriku 44.

U deklaraciju TIR, u rubriku 50 se upisuje i podatak o nosiocu TIR karneta (npr. „SRB12398765“).

2.1.3. Naimenovanja tranzitne deklaracije

Tarifna oznaka se upisuje samo za osetljivu robu i za akciznu robu.

Tabela **Osetljiva roba** se popunjava samo ako tarifna oznaka nije dovoljna za identifikaciju robe.

Radi bolje preglednosti, rubrike 40 i 44 mogu da se popune u zasebnoj tabeli koja se prikazuje klikom na dugme , ali popunjavanje je potpuno jednako moguće i na samom obrascu.

Kada robe u jednoj deklaraciji imaju **različite pošiljaoce**, podaci o njima se upisuju u svako naimenovanje, bez obzira da li robe imaju jednog ili više primalaca.

Takođe, kada robe imaju **različite primaocce**, podaci o njima se upisuju u svako naimenovanje, bez obzira da li robe imaju jednog ili više pošiljalaca.

2.1.4. Slanje deklaracije

Slanje deklaracije obavlja se opcijom **Pošalji** i tad se deklaracija odmah prosleđuje Carini. Program će najpre proveriti deklaraciju i upozoriti na eventualne funkcionalne greške.

Odgovor na poslatu deklaraciju dobavlja se iz Razmene (**NCTS** → **NCTS razmena**), opcijom **Donesi odgovore**. Carini ponekad treba i nekoliko minuta za obradu i slanje odgovora.

Ako je u deklaraciji bilo grešaka, one se mogu pregledati opcijom **Pregled odgovora**. Deklaracija se može i štampati iz NCTS razmene, opcijom **Štampa**.

2.1.5. Izmena i poništenje deklaracije

Ako iz bilo kog razloga treba **izmeniti** već prosleđenu deklaraciju, izmenjena deklaracija se takođe šalje opcijom **Pošalji**. Program će upitati za razlog izmene, što je podatak koji se takođe šalje.

- U redovnom postupku, izmenu deklaracije je moguće slati samo dok deklaracija još nije prihvaćena od strane otpremne carinarnice. U protivnom, carinarnici se podnosi pisani zahtev za izmenu.
- U pojednostavljenom postupku, i prihvaćena deklaracija se može izmeniti, ali samo ako carinarnica nije naložila pregled robe i ako nije istekao tajmer.

Ako iz bilo kog razloga treba **poništiti** već prosleđenu deklaraciju, slanje zahteva za poništenje obavlja se opcijom **Poništi**. Program će upitati za razlog poništenja, što je podatak koji se takođe šalje.

- U redovnom postupku, zahtev za poništenje deklaracije je moguće slati samo dok deklaracija još nije prihvaćena od strane otpremne carinarnice. U protivnom, carinarnici se podnosi pisani zahtev za poništenje.
- U pojednostavljenom postupku, i prihvaćena deklaracija se može poništiti, ali samo ako carinarnica nije naložila pregled robe i ako nije istekao tajmer.

Poništena deklaracija se može u programu iskopirati, opcijom **Kopija**. Nova deklaracija će kasnije dobiti svoj, novi MRN.

2.1.6. Rezervni postupak

U slučaju kada NCTS iz bilo kog razloga nije dostupan tokom najmanje 2 sata, roba se otprema po tzv. rezervnom postupku, a po prethodnom dogovoru sa help deskom Uprave carina.

U deklaraciji tada treba označiti kućicu **Rezervni postupak** i upisati MRN dodeljen od nadležne carinarnice, kao i datum izdavanja i podatke o carinarnici kojoj se vraća povratni primerak TPD-a. Potom se deklaracija štampa i TPD se podnosi carinarnici zajedno sa ostalom dokumentacijom koja prati robu. Podatke iz TPD-a će u NCTS uneti carinik.

U vanrednim okolnostima, nadležni carinski organ može dozvoliti da se umesto NCTS tranzitne deklaracije podnese „stara“ tranzitna deklaracija. Tada se deklaracija izrađuje na obrascu JCI (*Carina* → *JCI*).

2.2. Otpremanje pošiljke

U redovnom postupku, nakon što deklaracija dobije MRN (vidi: *Razmena*), carinarnici se podnosi roba i ostala dokumentacija, zajedno sa TPD-om. TPD se može odštampati iz prozora deklaracije ili iz prozora Razmene, opcijom **Štampa**.

Po poređenju sa elektronski prosleđenom deklaracijom, carinik upisuje eventualne podatke o plombama i o pregledu robe u rubriku D, te overava podneti TPD.

U pojednostavljenom postupku, nakon što deklaracija dobije MRN (vidi: *Razmena*) i nakon što istekne tajmer i carinarnica ne zatraži pregled robe, deklaracija se štampa i pošiljka se otprema zajedno sa ostalom dokumentacijom.

Ako carinarnica zatraži pregled robe, postupak se nastavlja redovnim putem.

2.3. Urgencija i Odgovor na urgenciju

U slučaju kada otpremljena pošiljka ne stigne na odredište u roku kojeg je odredila otpremna carinarnica, NCTS glavnom obvezniku šalje Urgenciju.

Sadržaj Urgencije se može pregledati iz Razmene, opcijom **Pregled odgovora**.

Po prikupljanju dokumentacije o razlozima kašnjenja pošiljke, na Urgenciju treba poslati **Odgovor na urgenciju**.

Odgovor na urgenciju sadrži podatke o razlozima kašnjenja pošiljke i o eventualnoj promeni odredišne carinarnice ili primaoca.

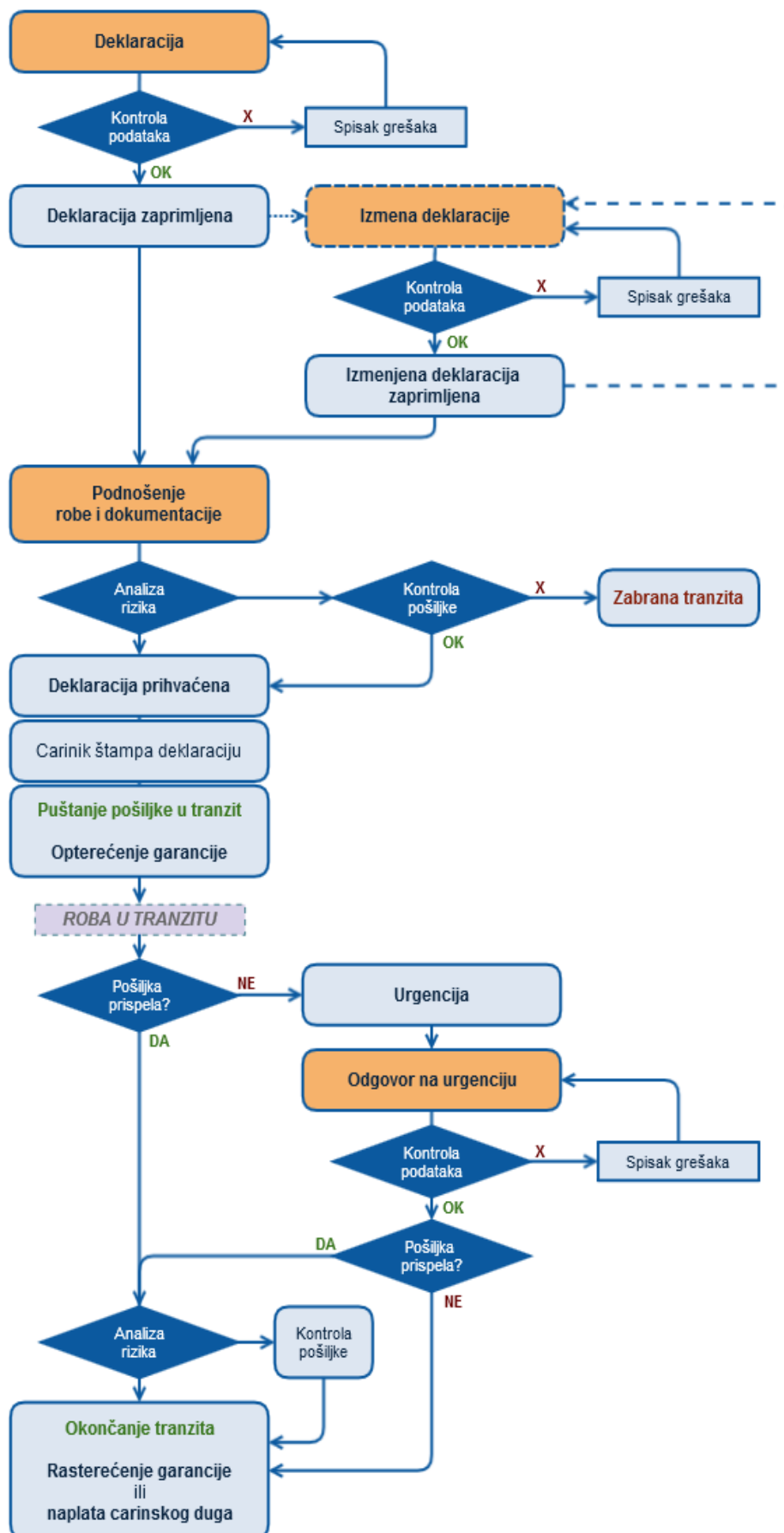
Treba paziti da je za jednu Urgenciju dozvoljeno poslati samo jedan Odgovor.

Prilikom otvaranja novog Odgovora na urgenciju, program će ponuditi samo deklaracije koje imaju status *Urgencija* i zatim upotrebiti podatke iz odabrane deklaracije.

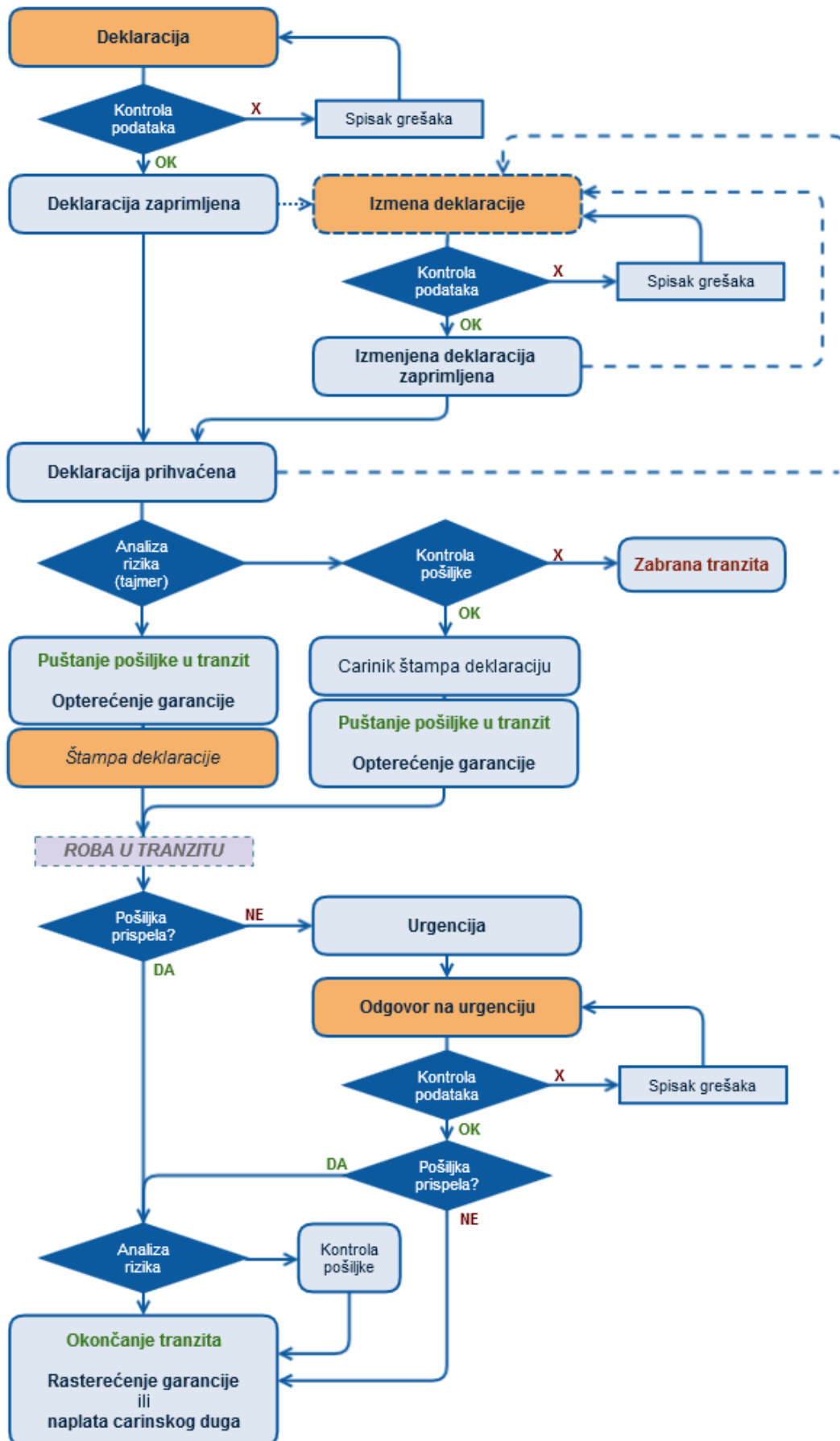
Odgovor na urgenciju šalje se opcijom **Pošalji**.

NCTS kasnije u svakom slučaju šalje odgovor da je tranzit okončan – bilo rasterećenjem garancije, bilo naplatom carinskog duga.

2.4. Tok procesa otpreme pošiljke u redovnom postupku

2.5. Tok procesa otpreme pošiljke u pojednostavljenom postupku

3. Prispće pošiljke

Redovni postupak

Kada pošiljka stigne na odredište, primalac u redovnom postupku može o tome informisati odredišnu carinarnicu Obaveštenjem o prispeću pošiljke. Prijava prispeća može se obaviti i pomoću pristiglog TPD-a, ali se slanjem Obaveštenja čitav postupak može ubrzati.

Pojednostavljeni postupak

U pojednostavljenom postupku, ovlašćeni primalac je dužan da pošalje Obaveštenje.

Pre izrade prvog Obaveštenja, potrebno je **podesiti parametre**.

3.1. Obaveštenje o prispeću pošiljke

U dokument se upisuje MRN iz TPD-a koji je pratio robu.

U slučaju da su se na putu desili događaji od značaja za tranzitni postupak, podaci o njima moraju se upisati. Prozor događaja se otvara na dugme **Događaji na putu**.

3.1.1. Događaji na putu

Upisuju se samo podaci koji su bitni za određeni događaj.

Ako je poznato da je događaj već ranije bio prijavljen NCTS-u, treba označiti kućicu **Prijavljen u NCTS-u**.

Slanje Obaveštenja obavlja se klikom na dugme **Pošalji**.

3.2. Izveštaj o istovaru

Izveštaj o istovaru šalje se samo u pojednostavljenom postupku.

Kada se Obaveštenje o prispeću pošiljke uspešno pošalje i carinski tajmer za pregled robe istekne, NCTS šalje dozvolu za istovar. Tada se skidaju plombe i obavlja se istovar robe.

Treba paziti da je jedini validni dokument kojim je moguće vršiti kontrolu istovara - deklaracija koja je elektronski stigla u sklopu dozvole za istovar. Ova deklaracija se štampa iz Razmene, opcijom **Štampa**.

Tranzitni dokument kojeg je doneo prevoznik ne može se koristiti za kontrolu istovara.

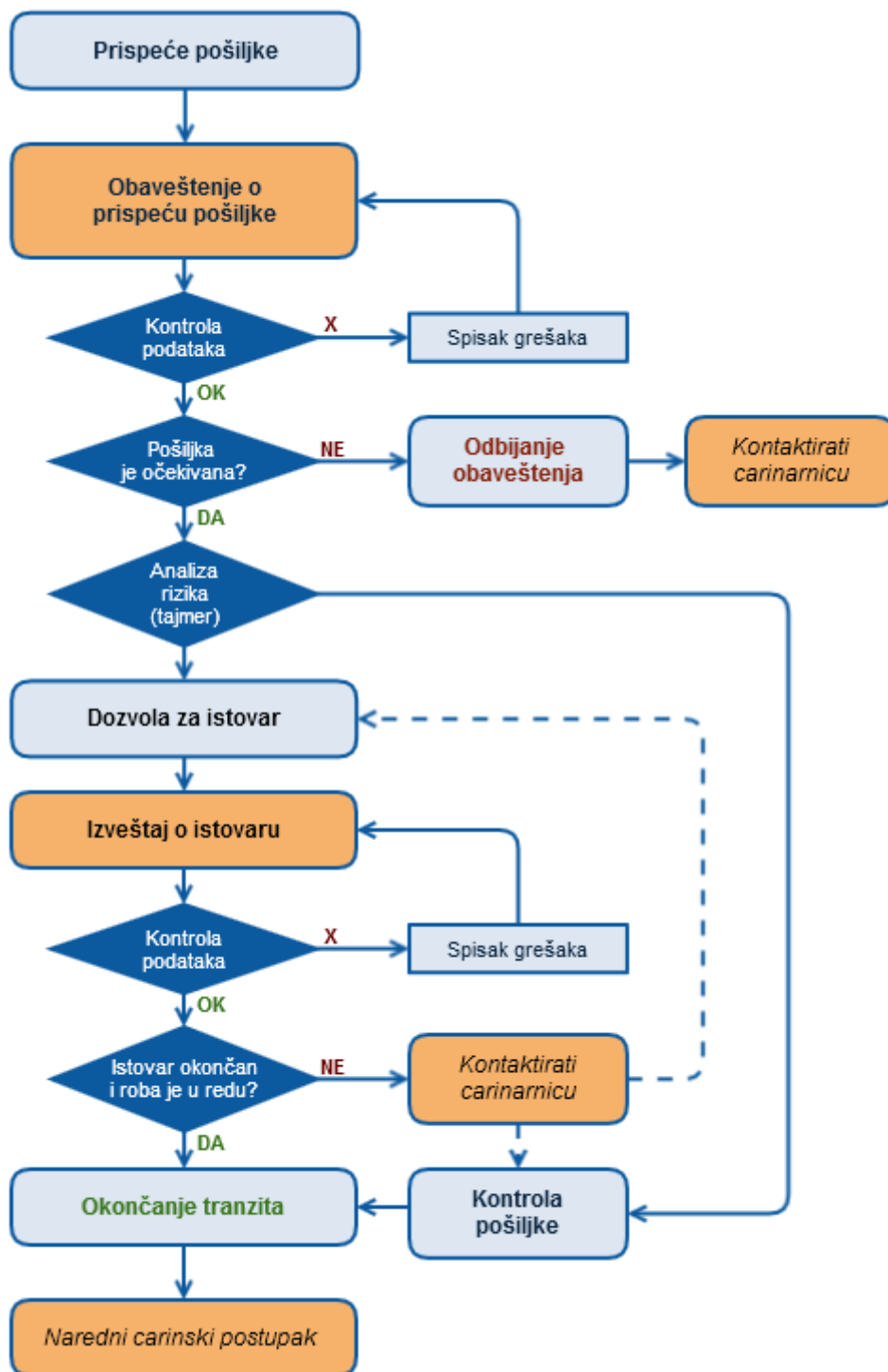
Izveštaj o istovaru se šalje opcijom **Pošalji**.

U slučaju da se roba ne poklapa sa deklaracijom ili su plombe oštećene, istovar se prekida i podatak o neslaganju se obavezno upisuje u Izveštaj. Tada treba poslati Izveštaj i kontaktirati nadležnu carinarnicu. Ako nadležna carinarnica odobri nastavak istovara, ona će kroz NCTS ponovo poslati dozvolu za istovar, i proces se ponavlja do okončanja istovara.

Kada je istovar okončan i Izveštaj uredno poslat, NCTS će poslati poruku da je roba puštena. Ovime je tranzitni postupak okončan.

3.3. Tok procesa prijema pošiljke u pojednostavljenom postupku

4. Specifičnosti rada po pojednostavljenom postupku

Pre početka rada po pojednostavljenom postupku, treba najpre:

1. Kreirati još jednog referenta (*Naši šifarnici* → *Referent*) i njemu dodeliti parametre razmene (**ID komunikacije**, **Polling password** i **PIB firme pojednostavljenog postupka**) firme za koju se radi po pojednostavljenom postupku.

Radi bolje preglednosti, preporučujemo da korisničko ime ovog referenta bude – naziv firme.

Ako se neka od ove tri kolone ne vidi, treba je prikazati (desni klik u tabeli > Sakrij/prikaži polja)

2. Ući u modul Carina pod korisničkim imenom novokreiranog referenta (***Promena korisnika***).

3. U šifarnik **odobrenog mesta robe** i u šifarnik **odobrenja za pojednostavljeni postupak** upisati odgovarajuću oznaku mesta robe, odnosno oznaku odobrenja za pojednostavljeni postupak.

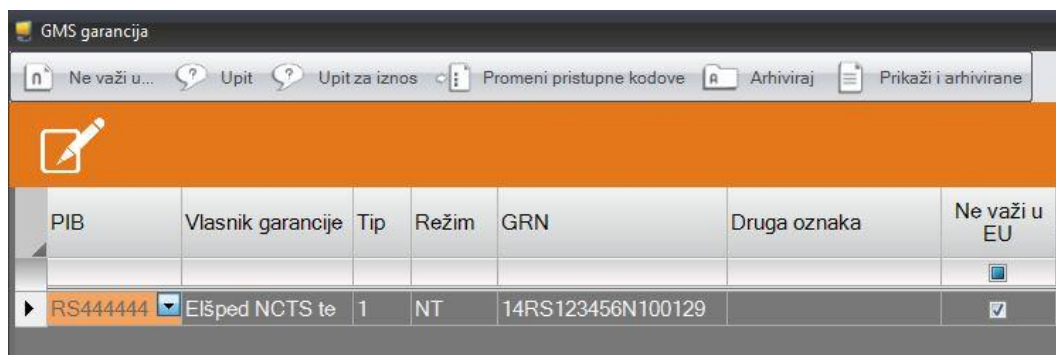
Oba ova šifarnika se mogu otvoriti ili iz Tranzitne deklaracije, ili iz Obaveštenja o prispeću.

Tokom rada, program će ova dva podatka sam upisivati.

Svaki put kada se radi po pojednostavljenom postupku, neophodno je raditi pod korisničkim imenom za koje su podešeni ovi parametri!

5. Rad sa garancijama

Garancije koje se koriste za NCTS mogu se, radi lakšeg popunjavanja rubrike 52, upisati u šifarnik (**Naši šifarnici** → **GMS garancija**).

Ne važi u...	Upit	Upit za iznos	Promeni pristupne kodove	Arhiviraj	Prikaži i arhivirane	
PIB	Vlasnik garancije	Tip	Režim	GRN	Druga oznaka	Ne važi u EU
RS444444	Elšped NCTS te	1	NT	14RS123456N100129		☒

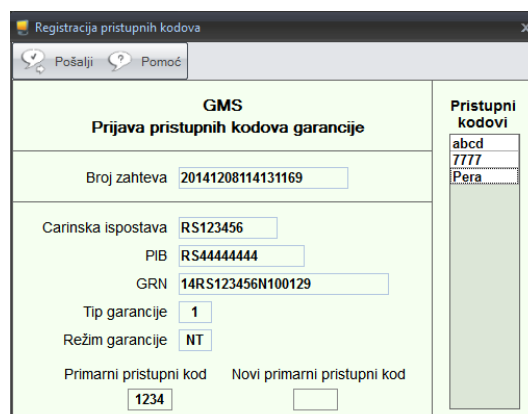
Ako garancija ne važi za određene zemlje, spisak tih zemalja se upisuje opcijom **Ne važi u...**. Za garanciju nacionalnog režima („NT“) nije potrebno upisivati zemlje za koje ne važe, s obzirom da je ona ograničena na Srbiju.

Program pamti sve garancije upisane u šifarnik, a one koje više nisu od značaja mogu se arhivirati, opcijom **Arhiviraj**.

Pre prvog korišćenja garancije tipa 0, 1 ili 9 u NCTS-u, pristupni kodovi garancije se obavezno se moraju prijaviti GMS-u.

Prijava pristupnih kodova garancije otvara se opcijom **Promeni pristupne kodove**.

Primarni pristupni kod je kod koji se dobije od Carine prilikom preregistracije postojeće garancije, odnosno prilikom prijave nove garancije. Primarni kod služi samo za prijavu sekundarnih pristupnih kodova. Po potrebi, on se na ovom mestu može izmeniti.

GMS		Pristupni kodovi
Prijava pristupnih kodova garancije		abcd
Broj zahteva	20141208114131169	TTTT
Carinska ispostava	RS123456	Pera
PIB	RS44444444	
GRN	14RS123456N100129	
Tip garancije	1	
Režim garancije	NT	
Primarni pristupni kod	1234	
Novi primarni pristupni kod		

Sekundarni pristupni kodovi su proizvoljni kodovi koji će se upisivati u rubriku 52. Oni se upisuju u tabelu **Pristupni kodovi**. Može ih se upisati jedan ili više, i svi će imati jednaku validnost.

Prijava kodova se šalje opcijom **Pošalji**.

Odgovor na prijavu se dobija u Razmeni (**NCTS** → **NCTS razmena**).

Prijavljeni kodovi mogu se pregledati opcijom **Pregled odgovora**.

Treba paziti da **sa svakom prijavom pristupnih kodova, svi prethodno prijavljeni kodovi za datu garanciju brišu se iz GMS-a i više ne važe!**

Na primer: Prijavili smo pristupni kod „1234“. Ako želimo da dozvolimo da druga špedicija podnosi deklaracije s našom garancijom, poželjno je da njoj dodelimo drugi pristupni kod, npr. „ABCD“. Tada prijavljujemo oba koda istovremeno – i „1234“ i „ABCD“. Kada više ne želimo da druga špedicija podnosi deklaracije koristeći našu garanciju, tada odjavljujemo njihov pristupni kod tako što samo prijavimo jedan: „1234“.

6. Upit u garanciju

Ažurni podaci o opterećenosti garancije mogu se dobiti iz GMS-a, slanjem odgovarajućeg upita.

Upit u garanciju se šalje iz šifarnika GMS garancija (*Naši šifarnici* → **GMS garancija**), opcijom **Upit**.

Za slanje upita potrebno je upisati sekundarni pristupni kod garancije.

Odgovor na Upit u garanciju donosi se u Razmeni (**NCTS** → **NCTS razmena**). Pregled stanja garancije prikazuje se opcijom **Pregled odgovora**.

Upotreba garancije u periodu od 01.12.2014. do 26.12.2014.

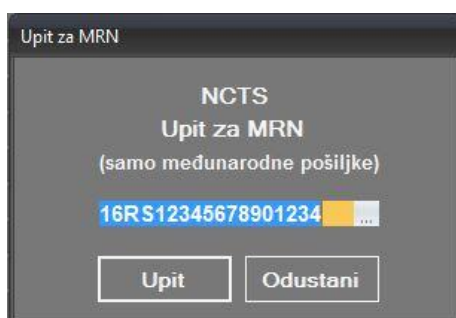
Stanje u: 04.03.2015 11:48:50 AM GRN: 14RS123456N100129
 Iznos u upotrebi: 9,134.00 Valuta garancije: RSD
 Raspoloživi iznos: 4,435,310.44

R.	MRN	Delovodni	Carinski dug Val.	Zaduženo	Pripelo	Razduženo	Vrsta	Broj	Bruto	Prevozno	Posiljalac	Primalac
1.	14RS066010NU5VB3KD	NCTS-4-TEST	123 RSD	08.12.2014.			NT	333	5,555.00	BG123XY	MICROSOFT CORPORATION	IBS d.o.o.
2.	14RS011029NAJSC8Z	VRLD-DUGACAK.DE.BROJ	4,444 RSD	18.12.2014.			NT	34	60.00	BG987HH/NS66YY	IBS d.o.o.	CARGO-BELAIR DOO
3.	14RS066010NBADBCJZ	NCTS-9-TEST	123 RSD	17.12.2014.			NT	333	5,555.00	BG123HH/KL789G	MICROSOFT CORPORATION	IBS d.o.o.
4.	14RS011988NBQ01WWS	MALD-KRACI.DEL.BROJ	4,444 RSD	17.12.2014.			NTATA	32785	789,654.12	BG 432 NC/KK	IVANINA GIGANTSKA FIRMA	Komitent od 60 znakova
5.	14RS066010NEIEZDS	NCTS11TEST	567 RSD	18.12.2014.	18.12.2014.	18.12.2014.	NT	33	346.00	NS444AE	MICROSOFT CORPORATION	IBS d.o.o.
6.	14RS066010NBDAESD1	NCTS-6-TEST	567 RSD	09.12.2014.	13.01.2015.	13.01.2015.	NT	333	5,555.00	BS456AB/KL987G	MICROSOFT CORPORATION	IBS d.o.o.
7.	14RS066010NK4J/RZ3	NCTS18TEST	123 RSD	18.12.2014.	19.01.2015.	20.02.2015.	NT	33	346.00	BG123KK	MICROSOFT CORPORATION	IBS d.o.o.
8.	14RS025054N28GSAHO		10 RSD	17.12.2014.	26.01.2015.							

7. Praćenje pošiljke i informacije o inostranim carinarnicama

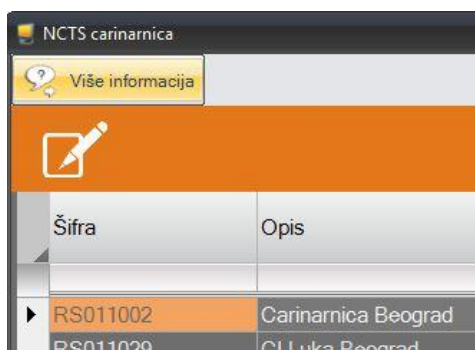
Zahvaljujući automatizovanosti NCTS-a, moguće je u realnom vremenu pratiti put robe kroz zemlje provoza. Ovo se postiže opcijom **Upit za MRN** (*Izveštaji* → *Upit za MRN*).

Ako je u programu trenutno otvorena neka tranzitna deklaracija, program će automatski ponuditi njen MRN. Takođe, može se i odabrati MRN iz bilo koje deklaracije, ili se pak može ručno upisati bilo koji MRN.

Po izvršenom upitu, otvara se sajt Evropskog carinskog direktorata sa informacijama o mestima i vremenima prelaska granica tražene pošiljke.

Ponekad je korisno znati koje je radno vreme odredišne inostrane carinske ispostave, ili da li se na njoj uopšte može okončati tranzit sa vrstom prevoznog sredstva kojim upućujemo robu, itd. Do svih ovih informacija možete doći kada u šifarniku NCTS carinarnica kliknete na opciju **Više informacija** koja vodi na sajt Evropskog carinskog direktorata:

Elšped za svoje korisnike redovno održava šifarnik svih NCTS carinarnica.

8. Prilozi

- **NCTS help desk Uprave carina:**
  - Telefon: 011 2015 948
  - Fax: 011 2143 834
  - Email: HelpDesk@carina.rs
- **Odeljenje za tranzit Uprave carina:** transit@carina.rs
- [Kontakt osobe Uprave carina za NCTS](#) (pdf)
- [Dokument Uprave carina o početku zajedničkog tranzita](#) (pdf)
- [Kodovi grešaka u NCTS razmeni](#)
- [Opis procedure razmene NCTS poruka](#) (pdf)
- [Opis procedure razmene GMS poruka](#) (pdf)
- [Konvencija o zajedničkom tranzitu](#) (pdf)

Ovaj dokument isključivo je namenjen za internu upotrebu između firme *Elšped+ d.o.o.* i korisnika modula NCTS!